

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 30.3.2007
KOM(2007) 146 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Inicjatywa i2010 – roczne sprawozdanie na temat społeczeństwa informacyjnego (2007)

**{SEK(2007) 395}
{Volumes 1, 2, 3}**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Inicjatywa i2010 – roczne sprawozdanie na temat społeczeństwa informacyjnego (2007)

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Zmiany w społeczeństwie informacyjnym w roku 2006	3
3.	Realizacja inicjatywy i2010 w roku 2006 oraz działania w latach 2007-2008.....	4
3.1.	Przestrzeń informacyjna.....	4
3.2.	Innowacje oraz badania i rozwój w sektorze teleinformatyki.....	6
3.3.	Integracja, lepsze usługi publiczne i wyższa jakość życia.....	8
4.	Tendencje w przyszłości	11
5.	Plan dalszych działań w kontekście śródkresowego przeglądu inicjatywy i2010 ...	13

1. WPROWADZENIE

Inicjatywa i2010, realizowana przez Komisję w obszarze społeczeństwa informacyjnego i mediów, służy zapewnieniu spójności polityki Komisji w tych dziedzinach oraz dąży do zwiększenia istotnego wkładu technologii teleinformatycznych w wyniki gospodarcze oraz realizację odnowionej strategii lizbońskiej. W związku z szybko zmieniającymi się warunkami inicjatywa i2010 wymaga okresowej aktualizacji i dostosowywania. Niniejsze sprawozdanie jest drugą tego rodzaju aktualizacją i stanowi podstawę dla szerszego przeglądu śródkresowego w roku 2008.

Ogólnie bilans roku 2006 wypadł pozytywnie¹. Główne wskaźniki pokazują, że zmiany następują we właściwym kierunku, a technologie teleinformatyczne pozostają ważną siłą napędową wzrostu i innowacji. Sceptycyzm, który jeszcze cztery – pięć lat temu hamował inwestycje w te technologie, ustąpił miejsca zwiększonemu zaufaniu do naszych zdolności rozwijania i upowszechniania zastosowań teleinformatycznych przynoszących korzyści gospodarcze i społeczne. Jeśli chodzi o działania polityczne zapowiedziane w chwili uruchomienia inicjatywy i2010 w czerwcu 2005 r., rozmaite unijne inicjatywy znajdują się na dobrej drodze. We wszystkich krajowych programach reform przedstawionych w 2006 r. państwa członkowskie położyły większy nacisk na uwzględnienie polityki w zakresie technologii teleinformatycznych w szerszym kontekście reform.

Komisja realizuje inicjatywę i2010 w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, która ma miejsce w ramach grupy wysokiego szczebla ds. inicjatywy i2010. W roku 2006, w ramach polityki w dziedzinie przemysłu, Komisja utworzyła grupę roboczą ds. teleinformatyki skupiającą przedstawicieli przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego², której zadaniem była ocena, czy prowadzona polityka sprzyja konkurencyjności sektora, czy też potrzebne jest dokonanie zmian. Prace grupy roboczej, a zwłaszcza przygotowane przez nią sprawozdanie, pozwoliły Komisji na stwierdzenie, że obecne ramy polityczne są zasadniczo słuszne. Na podstawie zaleceń grupy roboczej, o ile wykraczają one poza już prowadzoną politykę, Komisja przygotowuje propozycje konkretnych działań.

2. ZMIANY W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM W ROKU 2006

Sześć lat od końca boomu internetowego społeczeństwo informacyjne znajduje się na ścieżce stabilnego wzrostu. Inwestycje w technologie teleinformatyczne, dokonane przez ostatnie dziesięć lat, zaczynają przynosić owoce, napędzają innowacje w sektorze i przekształcają UE w gospodarkę opartą na wiedzy. Od roku 2005 branża teleinformatyczna jest w coraz większym stopniu stymulowana przez wzrost rynku oprogramowania, spadło zaś stosunkowo znaczenie sektora łączności elektronicznej. Odzwierciedla to fakt, że innowacje wymagają szerszego stosowania oprogramowania. Wysokie obroty na rynku oprogramowania systemowego oraz programów wykorzystywanych w e-biznesie wskazują, że przedsiębiorstwa wprowadzają nowe i bardziej zaawansowane rozwiązania w tym zakresie, mimo iż nowych inwestycji dokonują jak dotąd przede wszystkim przedsiębiorstwa duże bądź te, które wcześniej zaczęły korzystać z zaawansowanych rozwiązań e-biznesowych.

¹ Niniejsza ocena opiera się na danych dotyczących UE-25. Dane dotyczące UE-27 będą dostępne począwszy od roku 2007.

² <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>

Użytkownicy szybko akceptują nowe usługi będące rezultatem konwergencji. W wielu państwach członkowskich łącza szerokopasmowe są już bardzo rozpowszechnione, co z kolei przyspiesza rozwijanie nowatorskich i zaawansowanych usług. Transformacja rynku treści jest już widoczna w postaci rosnącej sprzedaży plików muzycznych przez Internet oraz w postaci nowych urządzeń cyfrowych. Rośnie również znaczenie dystrybucji filmów i programów telewizyjnych w Internecie. Przejściu z tradycyjnych modeli rozpowszechniania na udostępnianie w Internecie towarzyszy gwałtowny wzrost treści tworzonych przez samych użytkowników.

Sektor publiczny nie pozostaje w tyle. Usługi publiczne świadczone online stają się coraz bardziej dojrzałe i przynoszą widoczny wzrost wydajności: coraz więcej usług oferowanych jest online, dostępne usługi stają się coraz bardziej wyrafinowane i coraz więcej Europejczyków wykorzystuje Internet do kontaktów z instytucjami sektora publicznego. Na czele tych przemian znajduje się administracja publiczna, której kroku próbują dotrzymać sektory opieki zdrowotnej i edukacji.

Sukcesy te stanowią dla UE podstawę do kontynuowania polityki na rzecz wzrostu i innowacji, zwłaszcza że wszystkie państwa członkowskie uznają kluczową rolę przypadającą technologiom teleinformatycznym w osiągnięciu celów strategii lizbońskiej. W porównaniu z rokiem 2005 w programach reform państw członkowskich przedstawionych w 2006 r. położono większy nacisk na szersze uwzględnienie polityki w zakresie technologii teleinformatycznych³. Technologie teleinformatyczne są uważane za motor innowacji, narzędzie przekształcania modeli biznesowych i administracyjnych oraz instrument umożliwiający podwyższenie jakości życia. W zakresie łączy szerokopasmowych, elektronicznej administracji publicznej oraz umiejętności posługiwania się technologiami cyfrowymi – czyli priorytetów określonych w 2005 r. – państwa członkowskie osiągają wyraźne, choć nierównomierne postępy. Prace badawczo-rozwojowe w zakresie technologii teleinformatycznych, kwestie zaufania i bezpieczeństwa, a także środki służące ograniczeniu kosztów biurokracji dla przedsiębiorstw i organów administracji przybrały postać nowych priorytetów w wielu państwach członkowskich. Mimo utrzymujących się różnic między państwami członkowskimi, w niektórych obszarach – na przykład w dziedzinie powszechności łączy szerokopasmowych, kreowania nowych usług lub usług administracji elektronicznej – czołowe kraje UE mają również pozycję światowych liderów.

3. REALIZACJA INICJATYWY I2010 W ROKU 2006 ORAZ DZIAŁANIA W LATACH 2007-2008

3.1. Przestrzeń informacyjna

Realnego kształtu nabiera w końcu konwergencja cyfrowa. Mimo że procesowi temu daleko do zakończenia, konwergencja upowszechniła się. Decydenci polityczni muszą zagwarantować, by przepisy prawne, które mają wpływ na sektory podlegające konwergencji, stworzyły pewność prawną, konieczną zainteresowanym podmiotom do rozwijania innowacji. Celem jest zareagowanie na zmiany technologiczne w sposób, który przysłuży się konkurencji i konsolidacji wspólnego rynku oraz przyniesie korzyści użytkownikom. Rzut

³ Realizacja odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – rok wyników, COM(2006) 816 z 12.12.2006.

oka na podstawowe pod tym względem kwestie polityczne pokazuje, że ogólne ramy prawne i regulacyjne sprzyjają pogłębieniu konwergencji⁴.

Rozpoczęto już realizację większości działań na rzecz utworzenia jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej, zaplanowanych w ramach pierwszego filara inicjatywy i2010. W roku 2006 dokonano przeglądu **ram regulacyjnych w zakresie łączności elektronicznej**, a w połowie 2007 r. zostaną zaproponowane odpowiednie zmiany. Debata będzie kontynuowana w roku 2007 na podstawie zielonej księgi w sprawie przyszłości usługi powszechnej w łączności elektronicznej. Istotnym elementem przeglądu regulacji jest promowanie lepszego i bardziej wydajnego wykorzystania częstotliwości radiowych, w tym poprzez zwiększenie elastyczności⁵. W tej dziedzinie przygotowane zostaną kolejne wnioski, dotyczące wspólnotowej koncepcji wspólnego wykorzystania widma radiowego oraz dywidendy cyfrowej (tj. zwolnionych częstotliwości). Komisja uwzględni także obawy i zagrożenia związane z ochroną prywatności, które zostały wyrażone w trakcie przeprowadzonych w roku 2006 publicznych konsultacji dotyczących **technologii identyfikacji radiowej (RFID)**.

Komisja uzupełni europejską **politykę audiowizualną** o kolejne elementy, tak by pogłębić debatę na temat pluralizmu i umiejętności korzystania z mediów. Nowy program MEDIA 2007, obejmujący lata 2007-2013, zapewni dalsze wsparcie dla europejskiego sektora audiowizualnego. Komisja wskaże również środki, których celem będzie wprowadzenie i rozpowszechnienie **telewizji komórkowej** w całej UE.

Wraz z pojawianiem się nowych usług online, uczestnicy rynku uczą się jak rozwijać **nowe, wielojęzyczne i innowacyjne treści**. Karta Filmów w Internecie, zainicjowana przez Komisję i uzgodniona w roku 2006 z wiodącymi przedsiębiorstwami, jest pod tym względem kamieniem milowym. Komisja analizuje obecnie, w jaki sposób Karta ta mogłaby służyć za podstawę szerszej polityki w zakresie treści online, tak by zachęcić do opracowywania wysokiej jakości, nowatorskich treści online.

W sferze politycznej kolejne wyzwanie polega na zagwarantowaniu, by **użytkownicy** mieli zaufanie do nowych usług. W roku 2006 Komisja zaproponowała rozporządzenie mające służyć zmniejszeniu opłat za roaming międzynarodowy ponoszonych przez klientów sieci komórkowych, a w lutym 2007 r. uruchomiła publiczne konsultacje dotyczące przeglądu dorobku wspólnotowego w zakresie ochrony konsumentów⁶.

Komisja uzupełniła również swoją nową strategię na rzecz **bezpiecznego społeczeństwa informacyjnego** komunikatem w sprawie zwalczania spamu, programów szpiegujących i złośliwych, a w roku 2007 podejmie kwestię cyberprzestępczości. Komisja dokona oceny funkcjonowania Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) w zakresie służącym określeniu, czy mandat agencji powinien zostać przedłużony, oraz będzie monitorować wdrożenie środków bezpieczeństwa celem zbadania konieczności podjęcia dodatkowych działań w roku 2008.

⁴ „The challenges of convergence” („Wyzwania konwergencji”), dokument roboczy dla grupy wysokiego szczebla ekspertów ds. inicjatywy i2010 z 12.12.2006.

⁵ Ułatwienie dostępu do widma radiowego na potrzeby usług bezprzewodowej łączności elektronicznej poprzez zwiększenie elastyczności, COM (2007) 50 z 8.2.2007.

⁶ Zielona księga w sprawie przeglądu dorobku wspólnotowego w dziedzinie praw konsumenta, COM(2006) 744 z 8.2.2007, http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/acquis/index_en.htm

- przedstawi wnioski w sprawie zmian ram prawnych w zakresie łączności elektronicznej, zainicjuje debatę o przyszłości usługi powszechnej i będzie kontynuować opracowanie skoordynowanych ram elastycznego i wydajnego wykorzystania widma radiowego, zwłaszcza w odniesieniu do wspólnego wykorzystania częstotliwości i dywidendy cyfrowej;
- oceni potrzebę działań politycznych w zakresie umiejętności korzystania z mediów i przedstawi kompleksowe koncepcje dotyczące technologii RFID oraz telewizji komórkowej;
- będzie wspierać kompleksową koncepcję tworzenia wysokiej jakości, nowatorskich treści;
- będzie kontynuować prace na podstawie strategii bezpieczeństwa, czego efektem będzie komunikat poświęcony cyberprzestępczości, oceni działanie agencji ENISA celem podjęcia decyzji o przedłużeniu jej mandatu oraz oceni potrzebę podjęcia dodatkowych działań w zakresie bezpieczeństwa (w roku 2008).

3.2. Innowacje a badania i rozwój w sektorze teleinformatyki

Pobudzanie badań naukowych oraz innowacji stanowi zasadniczy element strategii Komisji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Unia Europejska wyznaczyła sobie za cel przeznaczanie 3 % PKB na badania i rozwój, z czego 2/3 powinno przypadać na inwestycje sektora prywatnego. Przy wydatkach na prace badawczo-rozwojowe rządu 1,9 % PKB Unii nadal wiele brakuje do osiągnięcia tego celu. W przyjętym w 2006 r. sprawozdaniu z postępów w realizacji strategii lizbońskiej podkreślono, że wszystkie państwa członkowskie określiły krajowe cele w zakresie nakładów na badania i rozwój i że realizacja wszystkich tych planów doprowadziłaby do wzrostu tych wydatków w roku 2010 do poziomu 2,6 % PKB.

Duża część łącznych wydatków przedsiębiorstw na prace badawczo-rozwojowe przypada na branżę teleinformatyczną (26 % w roku 2003⁷). Jak podkreśliła grupa robocza ds. teleinformatyki, zwiększenie wydatków na badania i rozwój w sektorze technologii teleinformatycznych ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez UE wyznaczonego poziomu 3 % PKB. Szczególny impuls dla badań i innowacji w Europie stanowić powinno uruchomienie **siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR)**, który będzie realizowany w latach 2007-2013. Na technologie teleinformatyczne UE przeznaczy ponad 9 mld EUR, co jest największą pojedynczą pozycją w programie. Komisja będzie nadal współpracować z dziewięcioma Europejskimi Platformami Technologicznymi w zakresie teleinformatyki, które zostały utworzone celem wzmocnienia partnerstwa z przedsiębiorstwami i osiągnięcia masy krytycznej badań w strategicznych obszarach. Dwie spośród tych platform stanowić będą fundament Wspólnych Inicjatyw Technologicznych – nowej formy działania, która pozwoli połączyć środki UE, państw członkowskich i przedsiębiorstw na potrzeby publiczno-prywatnego partnerstwa na rzecz badań, służącego wspieraniu badań najwyższej klasy prowadzonych w Europie.

⁷ Wg szacunków służb Komisji opartych na analizie wydatków na badania i rozwój w roku 2003, przeprowadzonej przez OECD/Eurostat.

Unia Europejska zaangażowana jest ponadto w poprawę warunków ramowych dla innowacji⁸ i w tym celu określiła dziesięć głównych działań⁹. Komisja Europejska analizuje konieczność podjęcia działań politycznych, które miałyby służyć zapewnieniu zgodności unijnej **polityki w dziedzinie normalizacji** w sektorze technologii teleinformatycznych z wymaganiami stawianymi przez podlegające szybkim zmianom rynki. Komisja będzie również zachęcać władze publiczne do współpracy i wzmacniania roli sektora publicznego w UE jako podmiotu kupującego **nowatorskie produkty i usługi, bądź produkty i usługi znajdujące się dopiero w fazie poprzedzającej komercyjne wykorzystanie**. Ma to umożliwić objęcie wiodącej pozycji rynkowej produktom i usługom opartym między innymi na technologiach teleinformatycznych.

Nie tylko badania naukowe prowadzą do innowacji, coraz częściej jej źródłem są również użytkownicy technologii lub zmiany organizacyjne. Program wspierania technologii teleinformatycznych, stanowiący część **programu na rzecz konkurencyjności i innowacji**, wspiera innowacje i konkurencyjność poprzez działania na rzecz szerszego rozpowszechnienia i możliwie najlepszego wykorzystania tych technologii przez obywateli, organy administracji i przedsiębiorstwa, w tym w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa. W roku 2007 w ramach tego programu uwaga skupiona będzie na roli sektora publicznego jako użytkownika, przy czym podjęte zostaną trzy główne kwestie: wydajność i interoperacyjność elektronicznych usług administracji publicznej; technologie teleinformatyczne a kwestie dostępności, starzenia się społeczeństwa i integracji społecznej; oraz technologie teleinformatyczne na rzecz zrównoważonych i interoperacyjnych usług opieki zdrowotnej. W roku 2007 Komisja będzie kontynuować analizę konieczności podjęcia działań politycznych w zakresie wspierania i ułatwiania **e-biznesu** w ramach *eBusiness W@tch* oraz eBSN¹⁰. Odpowie ona na wezwanie grupy roboczej ds. teleinformatyki do opracowania długookresowej strategii w zakresie **e-umiejętności**, obejmującej również aspekty kształcenia ogólnego i zawodowego.

Państwa członkowskie i regiony zachęca się do wspierania rozpowszechnienia technologii teleinformatycznych stosownie do ich potrzeb, zarówno jeśli chodzi o rozwój odpowiednich produktów i usług, jak i infrastrukturę. W ramach Funduszy Strukturalnych UE przeznaczyła w latach 2000-2006 około 7 mld EUR na projekty związane z technologiami teleinformatycznymi. Technologie te stanowią również jeden z priorytetów w strategicznych wytycznych Wspólnoty w dziedzinie spójności na lata 2007-2013¹¹.

W latach 2007-2008 Komisja:

- przedłoży projekty decyzji Rady w sprawie wspólnych inicjatyw technologicznych w dziedzinie nanoelektroniki (ENIAC) oraz systemów wbudowanych (ARTEMIS);
- dokona przeglądu normalizacji w teleinformatyce;

⁸ Europa nowoczesna i sprzyjająca innowacjom, COM(2006) 589 z 12.10.2006.

⁹ Wykorzystanie wiedzy w praktyce: Szeroko zakrojona strategia innowacyjna dla UE, COM (2006) 502 z 13.9.2006.

¹⁰ <http://www.ebusiness-watch.org/> oraz http://ec.europa.eu/enterprise/e-bsn/index_en.html

¹¹ COM(2006) 386 z 13.7.2006.

- zbada możliwości poprawy jakości usług publicznych i europejskich osiągnięć w zakresie innowacji poprzez dokonywanie zamówień publicznych w fazie poprzedzającej komercyjne wykorzystanie produktów i usług;
- będzie kontynuować koordynację polityki na rzecz rozpowszechnienia technologii teleinformatycznych, dokona przeglądu polityki i tendencji w dziedzinie e-biznesu oraz opracuje niezbędne środki polityczne;
- podejmie kwestię potrzeby działań w obszarze e-umiejętności i zwiększania szans zatrudnienia w ramach kontynuacji prac na podstawie wniosków grupy roboczej ds. teleinformatyki.

3.3. Integracja, lepsze usługi publiczne i wyższa jakość życia

Integracja

Wraz z innowacjami następują zmiany roli użytkowników, w związku z czym coraz ważniejsza staje się konieczność dotarcia do wszystkich osób korzystających z technologii teleinformatycznych. Na poświęconej e-integracji konferencji w Rydze zapoczątkowano dyskusję nad tymi zagadnieniami i w deklaracji ministrów przedstawiono polityczne wytyczne dla dalszych działań. Następnym krokiem będzie nakreślenie przez Komisję, w oparciu o szeroko zakrojone konsultacje, projektu planowanej na rok **2008 inicjatywy na rzecz e-integracji**. Komisja oceni postępy dokonane w dziedzinie **e-dostępności** i rozważy potrzebę podjęcia dodatkowych działań, w tym uchwalenia przepisów prawnych¹².

Komisja będzie w dalszym ciągu wspierać działania służące zapewnieniu wszystkim mieszkańcom Europy **szerokopasmowego dostępu do Internetu**. Stanowiąc one będą część ambitnego, zainicjowanego w ramach Funduszy Strukturalnych projektu Komisji „Regiony na rzecz zmian gospodarczych”¹³. Celem zrealizowania innych zobowiązań określonych w deklaracji z Rygi Komisja dokona – w kontekście kształcenia ogólnego i zawodowego – przeglądu polityki oraz wskaźników w zakresie **umiejętności posługiwania się technologiami cyfrowymi**.

W latach 2007-2008 Komisja:

- przedstawi własną wizję kompleksowej polityki na rzecz e-integracji (w roku 2007), a w roku 2008 przygotuje europejską inicjatywę na rzecz e-integracji;
- dokona oceny postępów w zakresie e-dostępności i – w razie potrzeby – zaproponuje kolejne działania;
- będzie wspierać akcje informacyjne (w roku 2007 odbędzie się duża konferencja poświęcona dostępowi szerokopasmowemu na obszarach wiejskich) oraz wymianę (dzięki odpowiedniej stronie internetowej) sprawdzonych rozwiązań pozwalających stworzyć wszystkim obywatelom dostęp do szybkich łącz szerokopasmowych;

¹² Przykładowo Komisja włączy do swoich zmienionych wniosków w sprawie dyrektywy o medialnych usługach audiowizualnych przepis służący zagwarantowaniu, by osoby z upośledzeniem wzroku lub słuchu miały dostęp do tego rodzaju usług.

¹³ Regiony na rzecz zmian gospodarczych COM(2006) 675 z 8.11.2006.

- uruchomi – w ramach inicjatywy „Regiony na rzecz zmian gospodarczych” – regionalne sieci „Lepsze połączenia między regionami w zakresie technologii teleinformatycznych” oraz „Usługi administracji elektronicznej dla regionów i przedsiębiorstw”;
- dokona oceny pomiarów i polityki w zakresie umiejętności posługiwania się technologiami cyfrowymi.

Lepsze usługi publiczne

W roku 2006 najbardziej wyraźne postępy w zakresie publicznych usług online osiągnięto w obszarach elektronicznych usług administracji publicznej oraz elektronicznych usług opieki zdrowotnej. Państwa członkowskie znajdują się na dobrej drodze, jeśli chodzi o realizację krajowych inicjatyw w zakresie **elektronicznych usług administracji publicznej**, a także współpracują w ramach wspólnych inicjatyw na szczeblu wspólnotowym celem realizacji do 2010 r. ambitnych celów określonych w planie działań na rzecz administracji elektronicznej. W roku 2006 uruchomiono elektroniczny portal UE poświęcony zdrowiu. Wszystkie państwa członkowskie ukończyły prace nad swoimi strategiami na rzecz **elektronicznych usług opieki zdrowotnej** i udostępniony zostanie zbiór wzorcowych rozwiązań w tym zakresie.

Państwa członkowskie uznają europejski wymiar usług publicznych wspieranych technologiami teleinformatycznymi i w związku z tym określiły główne warunki osiągnięcia transgranicznej interoperacyjności. W ramach programu IDABC Komisja dokona w roku 2007 przeglądu Europejskich Ram Interoperacyjności¹⁴. Komisja opublikuje również zalecenie w sprawie interoperacyjności elektronicznych usług opieki zdrowotnej i podejmie działania na rzecz wspierania sprzyjającego innowacjom rynku tego typu usług w dziedzinach osobistego monitorowania stanu zdrowia oraz zarządzania. Do 2008 roku celem jest stworzenie sieci informacji dotyczących zdrowia wykorzystujących stałe i bezprzewodowe łącza szerokopasmowe, a także infrastrukturę sieci komórkowych i technologie typu grid.

Przy pomocy **dużych projektów pilotażowych, realizowanych w ramach programu wspierania technologii teleinformatycznych**, w latach 2007-2008 kontynuowane będzie wspieranie ulepszonych usług publicznych w obszarach takich jak elektroniczne dokumenty identyfikacyjne, bezpieczna transmisja dokumentów między organami administracji, elektroniczne procedury zamówień publicznych, e-uczestnictwo, dane pacjentów pogotowia ratunkowego oraz elektroniczne recepty. Duże projekty pilotażowe w dziedzinie elektronicznych procedur zamówień publicznych oraz elektronicznych dokumentów identyfikacyjnych będą również wspierane w ramach prac prowadzonych obecnie w tym zakresie w ramach programu IDABC.

W latach 2007-2008 Komisja:

- będzie nadal wspierać realizację planu działań na rzecz elektronicznej administracji, w tym poprzez podejmowane przez nią same wysiłki w zakresie integracji i transformacji własnej administracji, a także dokona przeglądu Europejskich Ram Interoperacyjności;
- opublikuje zalecenie w sprawie interoperacyjności elektronicznych usług opieki zdrowotnej, będzie wspierać sprzyjający innowacjom rynek tego typu usług, a także stworzy interoperacyjną sieć informacji dotyczących zdrowia (w roku 2008);

¹⁴ <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/6227>

- uruchomi duże projekty pilotażowe w ramach programu na rzecz konkurencyjności i innowacji.

Jakość życia

Technologie teleinformatyczne są nie tylko motorem innowacji i poprawy konkurencyjności, ale wpływają również na kształt naszego codziennego życia, w tym także na formy komunikowania. Inicjatywa i2010 koncentruje się w związku z tym na obszarach, w których innowacje techniczne mogłyby znacznie podnieść jakość życia, takich jak starzenie się, różnorodność kulturowa, inteligentne pojazdy oraz zmiany klimatu.

W roku 2007 Komisja uruchomi sztandarową inicjatywę w zakresie komfortowego funkcjonowania osób starszych w **społeczeństwie informacyjnym**. Obejmie ona, w oparciu o art. 169 Traktatu, program badań naukowych w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, mający służyć włączeniu nowych technologii do produktów i usług w celu wykorzystania wyników zaawansowanych badań. W uzupełnieniu prowadzone będą długofalowe projekty badawcze w ramach 6PR i 7PR oraz działania w zakresie upowszechnienia realizowane w ramach programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, np. w dziedzinie opieki domowej nad starszymi osobami.

Obecnie realizowane są **sztandarowe inicjatywy w zakresie bibliotek cyfrowych oraz inteligentnych samochodów**. Komisja opublikowała wytyczne w sprawie digitalizacji i udostępnienia w Internecie dorobku kulturowego oraz ochrony zasobów cyfrowych, jak również w sprawie informacji naukowej. Państwa członkowskie zostały wezwane do szybszego wdrażania systemu eCall. W roku 2007 Komisja oceni postępy w realizacji inicjatywy na rzecz inteligentnych samochodów oraz w negocjacjach dotyczących dobrowolnego instalowania systemu eCall w pojazdach.

Nowe rozwiązania oparte na technologiach teleinformatycznych są ważne nie tylko dla bardziej wydajnego wykorzystania zasobów, ale również dla osiągnięcia zmian jakościowych, w postaci zupełnie odmiennych, bardziej zrównoważonych wzorów zachowań gospodarczych i społecznych. W roku 2007 w ramach i2010 przygotowana zostanie sztandarowa inicjatywa służąca uwzględnieniu priorytetów takich jak **oszczędzanie energii i ochrona środowiska**.

W latach 2007-2008 Komisja:

- uruchomi sztandarową inicjatywę w zakresie komfortowego funkcjonowania osób starszych w społeczeństwie informacyjnym, zaproponuje opartą na art. 169 inicjatywę w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, a w ramach programu na rzecz konkurencyjności i innowacji rozpocznie realizację pilotażowych projektów poświęconych samodzielnemu życiu i monitorowaniu chorób przewlekłych;
- dokona przeglądu wdrożenia zalecenia w sprawie digitalizacji i udostępnienia w Internecie dorobku kulturowego oraz ochrony zasobów cyfrowych (w roku 2008);
- dokona oceny realizacji inicjatyw na rzecz inteligentnych pojazdów oraz wdrożenia systemu eCall;
- opracuje sztandarową inicjatywę w sprawie technologii informatycznych na rzecz zrównoważonego rozwoju.

4. TENDENCJE W PRZYSZŁOŚCI

Innowacje określono jako jeden z priorytetów strategii lizbońskiej. W związku z tym UE opracowała kompleksowy program polityczny w tym zakresie. Technologie teleinformatyczne są powszechnie uznawane za jeden z głównych czynników sprzyjających innowacjom. Wykorzystanie osiągnięć inicjatywy i2010 z lat 2005-2006 wymaga od UE dalekowzrocznego podejścia i ściślejszego powiązania polityki w zakresie technologii teleinformatycznych z celami strategii lizbońskiej. Decydenci polityczni muszą również znaleźć sposoby rozszerzenia korzyści stwarzanych przez społeczeństwo informacyjne na nowe grupy społeczne w toku zmian gospodarczych i społecznych, a także wspierania konkurencji oraz czołowej pozycji europejskiego przemysłu, przy jednoczesnym włączeniu w te procesy ogółu społeczeństwa. W związku z tym podczas śródkresowej oceny w połowie 2008 r. należy uwzględnić trzy kwestie przedstawione poniżej.

Nowa fala innowacji w sieciach i Internecie

Spółeczeństwo informacyjne nabiera w końcu realnego kształtu. Tanie w budowie i eksploatacji sieci, rozszerzone dzięki sieciom komórkowym i bezprzewodowym, umożliwiają nieprzerwane połączenia i stosowanie zintegrowanych z sieciami aplikacji i usług, które są coraz częściej wykorzystywane przez obywateli.

Rozwojowi temu sprzyjają wylaniające się trendy technologiczne, jak np. przejście na bardzo szybkie sieci, wszechobecne technologie bezprzewodowe, web 2.0, „Internet fizycznych przedmiotów”, sieci typu grid, nowe architektury sieciowe, usługi oparte na Internecie, interfejsy użytkownika, treści tworzone przez użytkowników oraz kontakty społeczne poprzez sieć. Trendy te będą miały wpływ na warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz warunki pracy, stworzą nowe możliwości biznesowe oraz nowe rozwiązania w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej za pośrednictwem kanałów elektronicznych i nowe formy zatrudnienia, a w ten sposób przyczynią się do poprawy równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Pozwalają one ponadto włączyć użytkowników w proces tworzenia nowatorskich rozwiązań, jak można to już zaobserwować w przypadku gwałtownego wzrostu treści tworzonych przez użytkowników.

Nawet jeśli wiele powyższych aspektów sieci i Internetu to dopiero kwestia przyszłości, to już teraz można zidentyfikować przeszkody na drodze rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Obejmują one kwestie od inwestycji w szybsze łącza szerokopasmowe, neutralności sieci, poprzez dostępność częstotliwości, po bezpieczeństwo. Celem zbadania potrzeby podjęcia działań politycznych należy więc wcześniej rozpocząć dyskusje z zainteresowanymi podmiotami na temat długookresowych perspektyw.

Innowacje z punktu widzenia użytkownika

Pojawienie się nowych usług stawia również nowe wyzwania przed użytkownikami. Gwałtowny rozwój tworzonych przez nich treści otwiera nowe perspektywy dla bardziej kreatywnego i nowatorskiego społeczeństwa informacyjnego. Tak jak wykorzystywali oprogramowanie na licencji publicznej („open source”) do rozwijania nowych form współpracy, tak teraz użytkownicy w nowatorski sposób wykorzystują technologie teleinformatyczne do tworzenia i wymiany własnych treści. Prowadzi to do powstawania nowych wyzwań, związanych np. z odpowiedzialnością prawną za dystrybucję treści, ponownym wykorzystywaniem materiałów chronionych prawami autorskimi oraz ochroną prywatności.

Tradycyjna rola użytkowników w społeczeństwie informacyjnym ulegnie w związku z tym zmianie. Jednak strategie służące usunięciu przeszkód na drodze do szerszego wykorzystania technologii teleinformatycznych – takie jak określone w inicjatywie i2010 – nie staną się bynajmniej zbędne. Dzięki planowanej na rok 2008 inicjatywie na rzecz e-integracji użytkownicy znajdują się już w centrum uwagi inicjatywy i2010, a interesy konsumentów są już uwzględniane w polityce Komisji w zakresie technologii teleinformatycznych. Jednym z najnowszych przykładów jest wniosek Komisji w sprawie roamingu międzynarodowego służący zlikwidowaniu nieuzasadnionych opłat ponoszonych przez klientów sieci komórkowych.

Usługi i produkty sektora teleinformatycznego są wykorzystywane przez nowe grupy konsumentów. Użytkownicy coraz częściej wyrażają obawy związane z kwestiami prywatności, brakiem interoperacyjności, brakiem przejrzystości umów i taryf, nadmierną złożonością aplikacji i mało wydajnymi procedurami rozstrzygania sporów. Na te problemy decydenci polityczni muszą teraz zareagować.

Poprawa warunków ramowych

Strategia UE w zakresie innowacji zakłada zakończenie budowy wspólnego rynku jako podstawę zapewnienia skutecznej konkurencji oraz osiągnięcia korzyści skali pozwalających dużym przedsiębiorstwom, a także wielu małym i średnim przedsiębiorstwom, konkurować na światowych rynkach. Komisja planuje w związku z tym rewizję strategii w zakresie wspólnego rynku, tak by wzmocnić innowacje i wprowadzić lepsze regulacje.

Jednym z głównych celów inicjatywy i2010 jest stworzenie jednolitej przestrzeni informacyjnej. Dotychczas punkt ciężkości stanowiła regulacja sieci i treści. Mimo dokonanych postępów Unia Europejska z jej 27 odrębnymi rynkami jest nadal bardzo odległa od jednolitej przestrzeni informacyjnej. Rynki usług online mają już wprawdzie charakter globalny, ale wielu konsumentów w UE unika zakupu towarów i usług przez Internet w innym państwie członkowskim. Wątpliwości prawne nadal przeszkadzają przedsiębiorstwom w rozwijaniu działalności prowadzonej za pośrednictwem kanałów elektronicznych, a w niektórych obszarach bariery stwarzane przez przepisy stanowią potencjalne zagrożenie dla konkurencyjności¹⁵.

Konieczna jest szersza perspektywa uwzględniająca nowe trendy. Na przykład Internet pozwala dziś pacjentom na poszukiwanie możliwości wykonania zabiegu w całej UE czy na całym świecie. Podobnie umożliwi lekarzom świadczenie usług na odległość. Wywiera to wpływ na organizację usług oraz na finanse publiczne. Dyskusja nad kwestiami wspólnego rynku powinna zatem wykraczać poza ocenę przeszkód prawnych, która wchodzi w skład przeglądu ram regulacyjnych w zakresie łączności elektronicznej oraz dyrektywy o medialnych usługach audiowizualnych. Bazując na wynikach prac grupy roboczej ds. teleinformatyki, dyskusja ta musi uwzględnić przeszkody utrudniające świadczenie ogólnoeuropejskich usług online, a także zawierać analizę możliwości wzmocnienia wspólnego rynku dzięki technologiom teleinformatycznym oraz próbę oceny kosztów i zagrożeń związanych z rozdrobnieniem europejskiego społeczeństwa informacyjnego.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/enterprise/ict/taskforce.htm>

5. PLAN DALSZYCH DZIAŁAŃ W KONTEKŚCIE ŚRÓDOKRESOWEGO PRZEGLĄDU INICJATYWY i2010

W ramach przygotowań do dyskusji na temat śródkresowej oceny inicjatywy i2010 w roku 2008 Komisja proponuje większe zaangażowanie państw członkowskich, grupy wysokiego szczebla ds. inicjatywy i2010 oraz przedstawicieli branży, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych podmiotów w opracowywanie poszczególnych tematów. Komisja zamierza:

- opracować tematy wymienione powyżej w rozdziale 4 we współpracy z grupą wysokiego szczebla ds. inicjatywy i2010;
- uruchomić publiczne konsultacje z udziałem wszystkich zainteresowanych stron celem zatwierdzenia zaproponowanych koncepcji dalszego rozwijania głównych tematów;
- przedyskutować główne kwestie związane z oceną śródkresową na spotkaniu na wysokim szczeblu, jakie odbędzie się w ramach inicjatywy i2010 w roku 2008.

Wyniki tych rozmów zostaną przedłożone Radzie Europejskiej na wiosennym szczycie w roku 2008, na którym mają zostać omówione kwestie związane z sieciami następnej generacji i Internetem. Śródkresowy przegląd inicjatywy i2010 powinien zagwarantować, że pozostanie ona istotnym punktem odniesienia europejskiej polityki w zakresie społeczeństwa informacyjnego i mediów, który pozwoli Europie czerpać pełne korzyści z zachodzących przemian z pożytkiem dla realizacji strategii lizbońskiej.